

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Компаративна педагогіка вищої школи»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент вбірковий

Форма здобуття освіти _____
заочна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____
22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____
«011 Освітні, педагогічні науки»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____
Освітньо-професійна програма «Педагогіка вищої школи»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем загальної та передфахової
підготовки

Протокол від
“28” червня 2022 року № 11

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри
проф. Л. В. Фоміна

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Кохан Діана Миколаївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, докторка філософії 011 Освітні педагогічні науки

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

4. Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к. пед. наук, доцентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, основ психології та педагогіки, кандидатка філол. наук, професорка Педагогічні, філологічні дослідження, інноваційні методи навчання

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=K4aaCfkAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Контактний телефон (057) 707-72-30

Консультації:

Очні: Четвер 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Онлайн консультації: Понеділок 10.00-15.00

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Каліна Катерина Євгеніївна, доцентка, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Проблеми підготовки висококваліфікованих спеціалістів; компаративний підхід та інновації в освітньому просторі

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=iNe2JlgAAAAJ>

Контактний телефон +380976987751

Корпоративна пошта ku.kalina@kntmu.edu.ua

Консультації: середа 10.00-15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, п'ятниця 3:00–4:00PM у Google Meet:

<https://meet.google.com/dqa-saoi-crh>

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Наливайко Наталія Анатоліївна, викладачка, кандидатка педагогічних наук. Педагогіка співробітництва, цифрова педагогіка.

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=WabnmpgAAAAJ&hl=uk&authuser=3>

Контактний телефон +380967000661

Консультації: понеділок 10.00 – 15.00, ауд. кафедри української мови, основ психології та педагогіки, онлайн консультації четвер 13.00 – 17.00.

Локація: ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, основ психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педагогіка вищої школи» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Актуальність навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи» у системі підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» визначається тим, що в період сьогодення університети, зберігаючи та аналізуючи, наслідуючи і визначаючи свою місію, покликані проявити вірність традиціям, а також здійснювати аналіз провідних напрямів і тенденцій розвитку системи вищої освіти на основі компаративних досліджень.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є порівняльний аналіз систем вищої освіти у провідних країнах світу.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Компаративна педагогіка вищої освіти» має зв'язки з такими дисциплінами, як: «Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця», «Планування та організація освітнього процесу», «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні», «Системний підхід у вищій освіті».

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін

Пререквізити Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів щодо методів та форм організації освітнього процесу, загальні положення організації вищої освіти в Україні.

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=2660>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: вивчення, здійснення аналізу та узагальнення світового досвіду й тенденцій розвитку вищої освіти.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань, вмінь і навичок щодо аналізу суті й соціального значення вищої освіти у світі, сучасних тенденцій її розвитку; формування навичок організації освітнього процесу в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій; формування власного освітнього середовища, культури організації навчання, культури викладачів і студентів, культури забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців та науково-педагогічних працівників з урахуванням

результатів компаративістських досліджень системи вищої освіти.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

спеціальні (фахові, предметні):

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, вміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПІ	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 82	Освітній ступінь: магістр ОПІ Педагогіка вищої школи	2
		Практичні, семінарські
		6 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		82 год.
		Індивідуальні завдання: год. Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Місце компаративної педагогіки у системі педагогічних наук. Компаративний підхід до освітнього простору у вищій школі	2	Вступна, інформаційна
Усього годин		2	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------------	-----------------	-----------------	----------------

1	Місце компаративної педагогіки у системі педагогічних наук. Компаративний підхід до освітнього простору у вищій школі	2	Круглий стіл	Опитування
2	Основні напрями розвитку сучасної вищої освіти у світі (глобалізація, інтерналізація, прагматизація, стандартизація, індивідуалізація інформатизація)	1	«Мозковий штурм»	Індивідуальні завдання
3	Вплив міжнародних організацій на формування європейської політики у сфері освіти	1	Круглий стіл	Індивідуальні завдання
4	Фактори розвитку сучасної системи вищої медичної освіти в Україні та за кордоном: компаративний аспект	2	Дискусія, виступ із презентацією	Реферати
Усього годин		6		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин	Методи Навчання	Форми Контролю
1	Місце компаративної педагогіки у системі педагогічних наук. Компаративний підхід до освітнього простору у вищій школі	20	Заповнення порівняльної таблиці. Складання тез джерел літератури	Опитування
2	Основні напрями розвитку сучасної вищої освіти у світі (глобалізація, інтерналізація, прагматизація, стандартизація, індивідуалізація інформатизація)	21	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе.	Есе

3	Вплив міжнародних організацій на формування європейської політики у сфері освіти	20	Аналіз тексту і визначення ключових слів, складання словнику на їх основі	Тестування
4	Фактори розвитку сучасної системи вищої медичної освіти в Україні та за кордоном: компаративний аспект	21	Складання таблиці або схеми	Практичні завдання
Усього годин		82		

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; метод портфоліо; самоконтроль; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120

4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку:

1. Сутність понять «університет», «університетська освіта».
2. Парадигми університетської освіти.
3. Головні концептуальні чинники розвитку освіти на початку ХХІ ст.
4. Міжнародні організації, що впливають на формування політики у сфері освіти.
5. Міжнародні організації, що визначають розвиток університетської освіти.
6. Міжнародні агенції з управління якості вищої освіти.
7. Співпраця української вищої школи з міжнародними освітніми організаціями.
8. Євроінтеграція як соціально-економічний процес.
9. Чинники євроінтеграції вищої освіти.
10. Історія процесу євроінтеграції в галузі освіти.
11. Сприяння європейській співпраці із забезпечення якості вищої освіти.
12. Основні завдання, принципи створення зони європейської вищої освіти.
13. Інтернаціоналізація вищої освіти.
14. Класична та посткласична моделі університетської освіти.
15. Унітарна та бінарна системи вищої освіти в сучасному освітньому просторі.
16. Характеристика систем вищої освіти в країнах США.
17. Основні моделі університетської освіти.
18. Основні типи ЗВО у провідних країнах світу. Відмінність і подібність систем вищої освіти України та європейських держав.
19. Запровадження у систему вищої освіти Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).
20. Системи обліку успішності навчання студентів. Перспективи та переваги ECTS.
21. Характеристика систем вищої освіти в країнах Європи.
22. Характеристика систем вищої освіти в країнах Азії.
23. Порівняльна характеристика системи вищої освіти США та України.
24. Порівняльна характеристика системи вищої освіти України та Японії.
25. Порівняльна характеристика системи вищої освіти України та Німеччини.
26. Порівняльна характеристика системи вищої освіти України та Польщі.
27. Порівняльна характеристика системи вищої освіти України та Франції.

3.3. Контрольні питання

1. Понятійний апарат навчальної дисципліни «Компаративна педагогіка вищої школи».
2. Характеристика системи вищої освіти.
3. Місце компаративної педагогіки у системі педагогічних наук.
4. Сутність Європейської кредитно-трансферної системи.
5. Інноваційні педагогічні технології у медичному ЗВО (порівняльний аспект).

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): не передбачені навчальним планом.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,

- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати

плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією проф. В. Стинської, доц. Л. Прокопів / Авторський колектив: Т. Завгородня, З. Нагачевська, Б. Савчук, В. Стинська, І. Стражнікова, І. Єгорова, В. Ковальчук, Л. Прокопів, Н. Салига. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.

2. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School 1 : monograph / edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. – Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. – 674 p.

3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с.

4. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 176 с.

5. Культурно-гуманітарні стратегії розвитку університетської освіти в умовах динамічних суспільних трансформацій: Монографія / Л.С. Горбунова, М.А. Дебич, В.В. Зінченко, І.М. Сікорська, І.В. Степаненко, О.М. Шипко / За ред. І.В. Степаненко. – К.: ІВО НАПН України, 2018. – 226 с.

Допоміжна

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.

2. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. – упоряд. М. Гагарін. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 102 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/enrol/index.php?id=2660>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами

